

Allmänt om övervakning av tvärvillkor och bedömning av försummelser år 2021

Innehåll

Inledning	3
1 Nytt i anvisningarna år 2021	4
2 Bestämmelser	4
3 Allmänt om tvärvillkorsövervakningen	4
3.1 Jordbruksverksamhet är en förutsättning för övervakningen av tvärvillkor	4
3.2. Krav och villkorsområden.....	6
3.3 Stödavdrag	6
3.4 Bedrägeribekämpning	7
3.5 Övervakning som riktas mot Finlands förvaltning	7
4 Urval, eget urval och administrativ utvidgning	8
4.1 Urvalskontroller	8
4.2 Utvidgad övervakning (eget urval).....	9
4.3 Utvidgad övervakning (administrativ utvidgning)	9
5 Hur övervakningen startas	10
6 Anmälan om övervakning	11
7 Kontrollbesök, kontrollista och inspektionsberättelse	12
7.1 Kontroll på plats och sökande av stöd	12
7.2 Kontrollista	15
7.3 Inspektionsberättelse (RFV:s övervakningar)	16
Övervakningen av gården är i skick, prover har tagits / prover har inte tagits (a).....	17
Konstaterad försummelse på gården, prover har tagits (b)	17
Konstaterad försummelse på gården, prover har inte tagits (c)	18
Allmänt	18
7.4 Inspektionsberättelse (NTM-centralernas övervakningar).....	19
8 Allmänt om bedömning av försummelse	19
8.1 Försummelsens omfattning, allvar och varaktighet (normal försummelse)	20
8.2 Obetydlig försummelse enligt systemet för tidig varning (inkl. retroaktivitet)	21
8.3 Upprepad försummelse	23
8.4 Uppsåtlig försummelse	25
8.5 Force majeure	26
9 Hörande och lämnande av ytterligare upplysningar	27
10 Tidtabellen för registrering av övervakningsresultaten	28
10.1 Tidsfrister för insändande av handlingar	29
11 Kontrollen förhindras	29
12 Kontrollhandlingarnas offentlighet	30
13 Om jäv	30
Bilaga Urval för tvärvillkorskontroller	31

Inledning

Denna anvisning är avsedd för de inspektörer vid närings-, trafik- och miljöcentralerna (NTM-centralerna) som utför tvärvillkorskontroller av foder eller kontroller av livsmedelshygienen på växtproduktionsgårdar, samt för de länsveterinärer vid regionförvaltningsverken (RFV) som utför tvärvillkorskontroller av hygienen i samband med produktion av animaliska livsmedel, övervakning av främmande ämnen, övervakning av djurens välbefinnande eller övervakning av djursjukdomar. Den allmänna anvisningen kan i tillämpliga delar användas också inom ID-övervakning av tvärvillkor. Dokumentet är till sin karaktär en anvisning, och innehåller därför inga juridiskt bindande bestämmelser.

Myndighetens verksamhet ska bygga på behörighet enligt lag och lagen ska följas noggrant inom myndighetsarbetet. Myndigheternas anvisningar är till sin juridiska karaktär inte bindande för andra myndigheter eller aktörer. Frågor som rör tillämpandet av lagstiftningen avgörs i sista hand av domstol.

Denna anvisning innehåller både direkta citat ur lagstiftningen och tolkningar av hur lagstiftningen tillämpas. Tolkningarna i anvisningen är Livsmedelsverkets syn på hur lagstiftningen borde tillämpas.

Denna anvisning är i kraft från det datum den togs i bruk fram till dess att följande allmänna anvisning träder i kraft.

1 Nytt i anvisningarna år 2021

Ändringarna i de allmänna anvisningarna är främst tekniska och hör samman med registreringen i Stödtilämpningen samt med hörandet.

2 Bestämmelser

Bestämmelser om tvärvillkorsövervakningen ingår i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) Nr 1306/2013, kommissionens delegerade förordning (EU) Nr 640/2014 och kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 809/2014 samt i den nationella lagstiftningen i lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013) och i statsrådets förordning om föreskrivna verksamhetskrav enligt tvärvillkoren samt övervakningen av att verksamhetskraven och kraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden följs (7/2015).

3 Allmänt om tvärvillkorsövervakningen

Övervakning av tvärvillkor utförs hos minst en procent av de stödsökande som har beviljats eller betalats EU:s direktstöd samt bestämda stöd som medfinansieras av EU (se kapitel 9). I fråga om märkning och registrering av djur är övervakningsmängden ändå större (3 % av stödsökandena). Av de gårdar som övervakas väljs 75-80 % ut riskbaserat genom viktat urval och 20-25 % genom slumpmässigt urval.

Utöver urvalsövervakningen kan övervakningen utvidgas till tvärvillkorskontroll i samband med något annat övervakningsbesök. Då ska den inspektör som observerade försummelsen vara behörig också i fråga om övervakning av tvärvillkor.

Kontrollen kan utföras också utan gårdsbesök på administrativ väg på basis av dokument. Denna administrativa utvidgade kontroll utförs på basis av kontrollobserverationer som en annan tillsynsmyndighet (till exempel kommunalveterinären) har gjort på gården.

Tvärvillkorskontrollerna riktas mot kraven i den lagstiftning som tillämpas. Vid samma besök kan man utföra tvärvillkorskontroller av flera olika kravgrupper samt andra övervakningar av gården såsom djurskyddskontroller och provtagning för övervakning av främmande ämnen eller stödkontroller.

3.1 Jordbruksverksamhet är en förutsättning för övervakningen av tvärvillkor

Bestämmelser om jordbruksverksamhet ingår i artikel 91.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1306/2013, som följer:

” Den administrativa sanktion som avses i punkt 1 ska tillämpas endast om överträdelsen beror på en åtgärd eller en försummelse som är direkt hänförlig till den berörda stödmottagaren, och om ett, eller båda, av följande ytterligare villkor är uppfyllda: a) Överträdelsen avser **stödmottagarens jordbruksverksamhet**. b) Stödmottagarens jordbruksföretags areal berörs.”

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1307/2013, artikel 4 (1):

” 1. I denna förordning gäller följande definitioner:

-----
c) jordbruksverksamhet:

i) att producera, föda upp eller odla jordbruksprodukter, inbegripet skörd, mjölkning, djuruppfödning och djurhållning för animalieproduktion, eller,”

I princip ska alla produktionsdjur som hålls och föds upp på gården i jordbrukssyfte övervakas, om stödsökanden har fått EU-finansierat djur- och/eller åkerstöd under övervakningsåret. Om det från gården levereras ens ett litet antal djur till slakt eller till exempel ägg till ett packeri så att animaliska primärprodukter har marknadsförts, djuret/produkterna kommer in i den **allmänna livsmedelskedjan** och de har genererat **regelbunden** inkomst, omfattas också djuren av tvärvillkorskontrollen. Om obetydliga mängder primärprodukter överläts **sporadiskt** bara till en slutna grupp (till exempel släktingar, grannar), och produkterna inte marknadsförs på något som helst sätt, finns det inget skäl att övervaka tvärvillkoren.

Om gården håller finsk boskap, finska hästar, finska lantrasfår, ålandsfår eller kajanalandsfår, finska lantrasgetter, finska lantrashöns eller lantrastuppar måste det i Stödtillämpningen utredas om gården har ingått ett **avtal om uppfödning av lantraser** för något av dessa djurslag för åren 2021 - 2022. Enskilda djur som omfattas av avtalet måste övervakas om det finns ett gällande avtal.

Om gården har produktionsdjur **som inte föds upp eller hålls för jordbruksändamål** finns det inget skäl att övervaka tvärvillkoren för dem. Utanför tvärvillkorsövervakningen kan man lämna sällskaps-, tävlings- och hobbydjur samt försöksdjur och hingststationer. Djur som föds upp eller hålls för idrottsändamål (till exempel travhästar, ridhästar) eller djur som är sällskapsdjur (inklusive användning för husbehov) övervakas inte för tvärvillkorens del. Hästar i ridskolor och travstall övervakas inte, men den stödsökandes andra eventuella produktionsdjur som ingår i jordbruksverksamheten övervakas.

Hästar övervakas bara i undantagsfall, eftersom hästar vanligen inte föds upp till jordbruksändamål i Finland. En häst som används i skogsarbete omfattas inte av tvärvillkorsövervakningen.

Hästar övervakas bara i följande fall:

- Gården har ett gällande avtal om uppfödning av lantraser i fråga om finska hästar
- Hästar föds från första början upp i köttproduktionssyfte
- Hästen är en arbetshäst som används inom jordbruket och den används i huvudsak för gårdens åkerarbeten

3.2. Krav och villkorsområden

Tvärvillkorskraven har indelats i tre olika moduler, som kallas för villkorsområden.

Villkorsområdena är:

- miljö, klimatförändring och god jordbrukshävd (verksamhetskrav SMR 1-3 och åtgärdskrav 1-7)
- folkhälsa, djurhälsa och växtskydd (verksamhetskrav SMR 4-10)
- djurens välbefinnande (verksamhetskrav SMR 11-13)

De EU-rättsakter som ska tillämpas på tvärvillkoren, så kallade föreskrivna verksamhetskrav (pdf), ingår i bilaga 2 till förordning (EU) 1306/2013

Närmare information om verksamhetskraven ingår i Livsmedelsverkets tvärvillkorsguide som revideras årligen och som finns enbart i elektroniskt format.

3.3 Stödavdrag

Enligt EU:s rättsakter hänför sig de stödminskningar som påförts jordbrukaren till alla EU-helfinansierade stöd och vissa EU-delfinansierade stöd som betalats till honom/henne under det år tvärvillkoren övervakas. Till exempel försummelser som observerats vid övervakning av djur leder också till minskningar av åkerstöden och på motsvarande sätt leder försummelser vid övervakning av åkerstöd också till minskningar av djurbidragen och ersättningen för djurens välbefinnande. Stödansökan förkastas, om kontrollen av gården förhindras (se närmare kapitel 11).

Den slutliga påföljdsprocenten blir klar först under slutet av övervakningsåret eller i början av följande år, när NTM-centralen skickar resultaten från övervakningen till gården. NTM-centralens koordinator för tvärvillkor sammanställer alla tvärvillkorskontroller som gjorts på gården under året och fastställer den slutliga påföljdsprocenten. Stödavdragen i euro framgår av det beslut om stöd eller återkrav som kommunens landsbygdsnäringsmyndighet fattar eller av NTM-centralens motsvarande beslut om miljöavtal, i vilka jordbrukaren har rätt att begära omprövning hos NTM-centralen. Besvär över NTM-centralens omprövningsbeslut får anföras till Tavastehus förvaltningsdomstol.

På exempelvis en gård som får grundstöd, miljöersättning och kompensationsersättning samt ersättning för djurens välbefinnande motsvarande sammanlagt 30 000 euro, blir en 3 %:s påföljd för försummelse av tvärvillkoren 900 euro. Stödminskningen (3 %) hänför sig till alla dessa stöd, även om den stödminskning som påförts jordbrukaren är en följd av till exempel en försummelse av djurens välbefinnande.

Utbetalningen av stöd hindras inte av att tvärvillkorsövervakningen ännu pågår. Om stöden börjar utbetalas innan tvärvillkorskontrollen är klar, betalas stöd också till de gårdar på vilka tvärvillkorsövervakningen ännu pågår. Eventuella påföljder implementeras då genom återkrav.

3.4 Bedrägeribekämpning

När inspektören sköter tillsynsuppdrag ska han eller hon vara medveten om EU-lagstiftningens åtgärder för bedrägeribekämpning. Ett bedrägeri är alltid en uppsåtlig gärning som vanligen baserar sig på strävan att nå ekonomisk nytta. Undersökningen och bedömningen av bedrägerier bygger på den nationella lagstiftningen. Ohederlig verksamhet kan med stöd av strafflagen ta sig uttryck i till exempel bedrägeri, subventionsbedrägeri, förfalskning, korruption, brott mot tjänsteplikt eller tagande av muta. Se Bedrägeribekämpning på livsmedelsverket.fi, på myndighetswebbplatsen Pikantti.

När det gäller uppsåtlig överträdelse som observerats vid övervakning av tvärvillkor kan det vara frågan om misstanke om bedrägeri. Om det vid övervakningen väcks misstankar om ohederlig verksamhet ska saken börja utredas i den egna organisationen och vid behov gör man brottsanmälan till polisen på gärningsorten. Trots misstanken om bedrägeri och en eventuell begäran om undersökning som gjorts till polisen ska myndigheten utan dröjsmål fortsätta med de administrativa processerna i enlighet med bestämmelserna, dvs. till exempel förfarandena för övervakning av tvärvillkoren framskrider på normalt sätt trots bedrägerimisstanken. Regionförvaltningsverket ska vara i kontakt med NTM-centralen (övervakningschefen) och med utbetalande organ (direktören för kontrollenheten för jordbrukarstöd) i fall av misstanke om bedrägeri.

3.5 Övervakning som riktas mot Finlands förvaltning

Kommissionen övervakar kontrollen av de EU-finansierade jordbruksstöden. Om de kvantitativa och kvalitativa övervakningsskyldigheterna i fråga om tvärvillkoren inte uppfylls i Finland, kan kommissionen påföra en finansiell korrigerings. Då fryser kommissionen en del av den EU-finansiering av jordbrukarstöd som är avsedd för

Finland. I så fall måste Finland täcka den felande finansieringen med egna budgetmedel. Dessutom utför Europeiska revisionsrätten ECA kontroller i Finland och rapporterar sina observationer till kommissionen.

4 Urval, eget urval och administrativ utvidgning

4.1 Urvalskontroller

Övervakningen av en gård som tagits ut till urvalet ska alltid utföras på ort och ställe på gården och alla tvärvillkorskrav som gäller gården ska övervakas.

Allokeringarna för det viktade urvalet varierar enligt djurslag och varje år görs en granskning av hur allokeringarna fungerar. Gårdarna som ska övervakas väljs ut bland de stödsökande som fått flest allokeringsfaktorer regionalt. Allokeringarna för det viktade urvalet meddelas senare till regionalförvaltningsverken.

Vid kontrollbesöket ska övervakas alla krav som är relevanta för gården enligt bilaga 1. Till exempel på gårdarna i det så kallade urvalet enligt författningsgrupp som kontrolleras av länsveterinärer övervakas välbefinnandet hos alla produktionsdjur som gården håller i jordbruksverksamhet i enlighet med anvisningarna för övervakning av djurens välbefinnande i samband med tvärvillkoren.

NTM-centralerna övervakar foderkraven och kraven på livsmedelshygien som anknyter till produktionen av livsmedelsgrödor. Om NTM-centralen får veta att det till skillnad från förhandsuppgifterna också finns djur som ingår i jordbruksproduktionen på en växtproduktionsgård, skall NTM-centralen göra anmälan om gårdens djur till Livsmedelsverket med e-post på adressen te-kasvintuotantotilat@livsmedelsverket.fi. Livsmedelsverket överväger från fall till fall om övervakningen av tvärvillkor behöver utvidgas på gården.

Tvärvillkorsövervakning av djur utförs inte om det inte finns djur på gården vid övervakningstillfället. Gården antecknas som icke övervakad. I Stödtillämpningen registreras en motivering till varför gården inte övervakas. När det gäller foderövervakning kan gården övervakas under de förutsättningar som råder vid den aktuella tidpunkten, eftersom det också utförs övervakning av foder- och livsmedelsväxter på gårdarna. Om inspektören före övervakningsbesöket får veta att gården har ett kortvarigt produktionsuppehåll, bör övervakningen flyttas fram till en sådan tidpunkt att det igen finns djur på gården.

Sparande av observationer: Innan övervakningsbesöket skrivs en kontrollista ut för gårdarna i urvalet. Övervakningsobservationerna sparas och av dem skrivs en inspektionsberättelse ut.

4.2 Utvidgad övervakning (eget urval)

Med eget urval avses att övervakningen utvidgas till att också gälla tvärvillkoren när inspektören i samband med ett gårdsbesök upptäcker en försummelse av tvärvillkor i anslutning till annan kontroll.

Den myndighet som utför en annan kontroll ska utvidga en kontroll på plats till att gälla iakttagandet av tvärvillkor, om myndigheten i samband med ett annat kontrollbesök upptäcker att en gård som har ansökt om stöd har underlåtit att följa bestämmelserna. Inspektören ska vara en behörig tillsynsmyndighet för övervakning av tvärvillkor.

Kontrollen kan utvidgas till en kontroll av iakttagandet av tvärvillkoren för endast det övervakningskrav som den ursprungliga observationen gällde.

Om den myndighet som utför annan övervakning inte är behörig för övervakning av tvärvillkor kan han eller hon anmäla sina observationer till den ansvariga myndigheten med Blankett 182 (Myndighetens anmälan till en annan myndighet).

Sparande av observationer: De gårdar som kommer med i tvärvillkorsövervakningen i samband med annan övervakning läggs till på den egna urvalskörningen i Stödtillämpningen. Övervakningsobservationerna sparas och av dem utformas en inspektionsberättelse.

4.3 Utvidgad övervakning (administrativ utvidgning)

Med administrativ utvidgning avses att övervakningen utvidgas till att också gälla tvärvillkoren på basis av övervakningsdokument som en annan myndighet har gjort upp över annan övervakning, utan att RFV:s eller NTM-centralens inspektör avlägger ett gårdsbesök.

Administrativa utvidgningar av övervakningen utförs alltid enbart på basis av en kontroll som någon annan tillsynsmyndighet har gjort och de dokument han eller hon har gjort upp. Sådana andra kontrollbesök är till exempel kontroller som utförs av kommunalveterinären/tillsynsveterinären. Den administrativa kontrollen riktas enbart mot det eller de krav för vilken/vilka länsveterinären observerar en försummelse av tvärvillkor på basis av ett protokoll som upprättats vid ett kontrollbesök för substansövervakning. Ett sådant förfarande förutsätter, att man vid den tidigare inspektionen på plats har beskrivit och dokumenterat observationerna mycket noggrant, så att inspektören vid regionförvaltningsverket/NTM-centralen kan bedöma om det är frågan om försummelse av tvärvillkor.

När det gäller administrativ utvidgning kan en tvärvillkorsobservation göras bara av en behörig inspektör för tvärvillkorskontroll (till exempel en länsveterinär). Övervakningsdatumet är det datum då övervakaren för in fallet i Stödtillämpningen och registrerar observationen av försummelsen. Vid övervakningen tillämpas de anvisningar som är i kraft det år tvärvillkorsförsummelsen observeras. **En eventuell stödpåföljd ska alltid hänföras till det år då den myndighet som ansvarar för tvärvillkorskontrollen observerade försummelsen och registrerade den i tillämpningen.** Övervakningen kan vid behov slutföras året efter det år då försummelsen observerades (se kapitel 10).

Om gården har registrerats på en övervakningskörning utan någon exaktare granskning av övervakningsdokumenten, men det senare under övervakningsåret konstateras att det inte finns några försummelse, antecknas gården som icke övervakad. I Stödtillämpningen registreras en motivering till varför gården inte övervakas.

Om gården till exempel år n preliminärt har registrerats på en övervakningskörning utan noteringar om försummelse, måste fallet överföras på följande års övervakningskörning, eftersom ingen "observation" av tvärvillkorsförsummelsen har verifierats det berörda året n. Fallet antecknas som "icke övervakat" på körningen. I tilläggsuppgifterna antecknas att det aktuella fallet skjuts fram till övervakning år n+1. Den administrativa utvidgningen kontrolleras på basis av anvisningarna för år n+1. Möjliga skärpningar av lagstiftningen tillämpas ändå inte, eftersom den ursprungliga kontrollen utfördes året innan. Det är ändå önskvärt att tvärvillkorsförsummelsen verifieras år n före registreringen på övervakningskörningen. Då kan gården övervakas som samma år n:s övervakning, även om övervakningen slutförs i början av följande år.

Sparande av observationer: Gårdarna som tagits ut till övervakning på basis av dokument registreras på körningen för administrativ övervakning i Stödtillämpningen. Kontrollistan skrivs inte ut. Övervakningsobservationerna sparas och av dem utformas en inspektionsberättelse.

5 Hur övervakningen startas

Livsmedelsverket genomför definitionerna som rör urvalet och utifrån dem väljs gårdarna till övervakning av tvärvillkor. Som underlag har de grundläggande uppgifterna om gården lagrats i Stödtillämpningens övervakningsmodul. Innan kontrollerna påbörjas skickas listorna över de gårdar som ska övervakas och tidpunkterna för RFV:s djurövervakningar till länsveterinärerna och NTM-centralernas inspektörer. Gårdarna har grupperats enligt regionförvaltningsverkens och NTM-centralernas verksamhetsställen. Urvalsövervakningarna kan inledas efter

det att Livsmedelsverkets brev om att övervakningarna börjar har skickats till RFV. Livsmedelsverket meddelar separat också om inledandet av andra övervakningar.

6 Anmälan om övervakning

Tvårvillkorskontrollerna ska i regel utföras utan förhandsanmälan.

I artikel 25 i kommissionens genomförandeförordning 809/2014 bestäms om anmälan om kontroller på plats:

”Kontroller på plats får förhandsanmälas på villkor att detta inte påverkas kontrollernas syfte och gör dem mindre effektiva. Förhandsanmälan ska göras så sent som möjligt och får inte göras mer än 14 dagar i förväg.

För kontroller på plats som avser ansökningar om djurbidrag eller stödanspråk inom djurrelaterat landsbygdsutvecklingsstöd får förhandsanmälan inte göras tidigare än 48 timmar i förväg, utom i väl motiverade fall. I de fall där den lagstiftning som gäller för rättsakter och normer avseende tvårvillkor kräver att kontrollerna på plats ska vara oanmälda ska dessa bestämmelser dessutom även gälla för kontroller på plats som avser tvårvillkor.”

Meddelande om övervakning av främmande ämnen och/eller övervakning av djurens välbefinnande får ges bara om det är nödvändigt för genomförandet av övervakningen. Då ska förhandsanmälan göras så sent som möjligt eftersom bestämmelserna om förbjudna ämnen stipulerar att kontrollbesöken ska utföras utan förhandsanmälan. För att undvika onödiga övervakningsbesök är det till exempel på grund av långa avstånd skäl att i förväg säkerställa att någon är på plats på gården när övervakningsbesöket är tänkt att utföras. Förhandsanmälan får ändå inte äventyra genomförandet av kontrollen. Övervakningarna av foder och livsmedelshygien på växtproduktionsgårdarna utförs samtidigt som övervakningarna av åkerstöd. Eftersom förhandsanmälan om åkerövervakningar får ges, är det inte nödvändigt att meddela särskilt om hygienövervakningarna.

Genom att förvarna gården kan man försäkra sig om att stödtagaren eller dennes ombud har tillfälle att närvara vid inspektionen. Inspektionen kan dock vid behov också utföras utan att jordbrukaren eller dennes ombud är närvarande, men det är inget som rekommenderas.

Om det i samband med meddelandet om övervakning framkommer att övervakningen inte går att utföra av något särskilt skäl, som till exempel en nära anhörigs död eller en bemärkelsedag, kan inspektören flytta fram övervakningen till en senare tidpunkt.

7 Kontrollbesök, kontrollista och inspektionsberättelse

När det gäller urvalskontroller ska gårdsbesök utföras på den sökandes gård under övervakningsåret före utgången av december, dvs. senast 31.12.

Under ett år kan ett flertal tvärvillkorskontroller utföras på en gård. **NTM-centralens foderövervakning och RFV:s övervakning av urvalet enligt författningsgrupp bör utföras samtidigt på gården.** Också de andra kontrollerna som NTM-centralen eller RFV utför ska om möjligt slås samman till samma gårdsbesök av NTM-centralen och RFV. Målsättningen är att en och samma gård ska bli föremål för så få enskilda kontrollbesök som möjligt.

Om gårdsbesöket till en gård i övervakningsurvalet inte hinner utföras under övervakningsåret flyttas gården över till följande år och övervakas då. Livsmedelsverket flyttar över de gårdar som inte övervakats till följande års övervakningskörning. Gårdarna får övervakas först efter det att det aktuella årets övervakningskörningar har öppnats.

Om många gårdsbesök flyttas över till följande år kan det hända att övervakningsskyldigheten 1 % under övervakningsåret äventyras. Det här skulle kommissionen betrakta som en allvarlig brist i Finlands tillsyn.

7.1 Kontroll på plats och sökande av stöd

På de gårdar som tagits ut till urvalet **bestäms föremålet för övervakningen på basis av lägenhetssignumet.** Före kontrollen måste man ändå ta reda på vem den sökande bakom lägenhetssignumet är. Med stödsökande avses en enskild jordbrukare som är en fysisk eller juridisk person eller en sammanslutning av fysiska eller juridiska personer. Den stödsökande ansvarar för att tvärvillkoren följs under hela kalenderåret.

Obs! Om den stödsökande inte själv var innehavare till djuren när överträdelserna av tvärvillkor upptäcktes, påförs han eller hon inga påföljder. Exempel: På gården utfördes en tvärvillkorskontroll i början av året och vid den upptäcktes försummelser. Efter inspektionen genomfördes generationsväxling på gården före 31.8.2021 och djurbidraget betalades för hela året till övertagaren, dvs. stödmottagaren. Eftersom stödmottagaren inte var innehavare av djuren när inspektionen utfördes kan han inte påföras stödpåföljder. De kan inte heller påföras den tidigare innehavaren av djuren eftersom han inte betalades bidrag det aktuella året.

Om den stödsökande undantagsvis har fler än ett lägenhetssignum riktas övervakningen bara mot de djur eller åkerskiften som finns under lägenhetssignumet

för **den gård som ingår i urvalet**. Dessutom ska jordbrukaren ha ansökt om stöd med detta lägenhetssignum. Om den som utför kontrollen emellertid upptäcker eller misstänker att det kan framkomma försummelser av tvärvillkor vid övervakning av djur eller åkerskiften under det andra lägenhetssignumet, kan han eller hon utvidga övervakningen till att omfatta också djuren eller åkerskiftena under andra lägenhetssignum. Om djuren under bägge lägenhetssignum övervakas måste separata inspektionsberättelser upprättas över bägge, eftersom påföljderna hänförs i överensstämmelse med vilka stöd jordbrukaren har ansökt om under de olika lägenhetssignum.

Den stödsökande behöver inte äga de djur för vilka han eller hon har rätt få t.ex. EU-djurbidrag. Djuren måste ändå innehas av (vara registrerade på) den sökande, en delaktig i gården eller en familjemedlem som förfogar över en gård vars innehavare han eller hon är.

Tabell 1. Exempel på övervakning

Gård i övervakningsurvalet	Djur sköts på granngården	Vad övervakas?
Gård X i övervakningsurvalet; merparten av djuren på gårdens egna djurhållningsplatser	En del av gård X:s djur sköts på gård Y i grannkommunen	Djuren som ägs av gård X övervakas både på gårdens egna djurhållningsplatser och på gård Y:s djurhållningsplatser. Djuren som ägs av gård Y övervakas inte, om det inte i samband med övervakningen av gård X upptäcks försummelser i samband med djur som ägs av gård Y, varvid övervakningen utvidgas till djuren på gård Y:s djurhållningsplatser.
Gård Y i övervakningsurvalet	På gård Y sköts också djur som ägs av gård X	Bara djuren som ägs av gård Y övervakas. Om det dock i samband med övervakningen av gård Y upptäcks försummelser i samband med djur som ägs av gård X, utvidgas övervakningen till alla djur som ägs av gård X , både på gård X:s egna djurhållningsplatser och på gård Y:s djurhållningsplatser.

En **sammanslutning** bildas på basis av en gård i gemensam ägo, när minst två personer äger gården tillsammans. Sammanslutningen är inte en självständig juridisk person, utan snarare en bokföringsmässig enhet som vanligen har bildats av

skatteskal. Delägarna i sammanslutningen äger fortfarande all egendom, själva sammanslutningen äger inget. I sammanslutningens namn ansöks om jordbrukarstöd, dvs. sammanslutningen ska registreras som ny stödsökande. Djuren i sammanslutningens besittning ska kontrolleras vid tvärvillkorskontrollen om det är sammanslutningen som är stödsökande.

I princip kan en lantbrukssammanslutning och en av dess medlemmar ha samma lägenhetssignum. Då kan den medlem vars lägenhetssignum är sammanslutningens lägenhetssignum inte ansöka om stöd som privatperson under det aktuella året. Ett lägenhetssignum kan således användas bara antingen som sammanslutningens eller en privatpersons lägenhetssignum samma år.

Jordbrukare kan börja bedriva gemensam verksamhet också som juridisk person, dvs. **aktiebolag, öppet bolag eller kommanditbolag**. I dessa fall är företagsformen en självständig stödsökande. Den juridiska personen har eget lägenhetssignum eller också kan den använda en av de delaktigas gamla lägenhetssignum. De djur som innehas av aktiebolaget, det öppna bolaget eller kommanditbolaget ska kontrolleras vid tvärvillkorskontrollen, om den juridiska personen är stödsökande.

Om i urvalet framgår i samband med gårdens lägenhetssignum på gårdslistan att det är frågan om ett lägenhetssignum som någon annan än jordbrukaren besitter, måste man utreda hurdan stödsökande det är frågan om och vilken gård och vilka djur stödsökanden besitter, så att övervakningen riktas mot den rätta gården och de rätta djuren. Information om saken ges av kommunens landsbygdsnäringsmyndighet, se kommunernas Samarbetsområden.

I lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013) konstateras (24 § 2 mom.):
”Den myndighet som utövar tillsynen har rätt att i den omfattning som tillsynsuppdraget kräver inspektera sökandens bokföring, jordbruks- och trädgårdsprodukter, djur, foder och livsmedel, produktionsförhållanden, produktionsbyggnader och produktionsanläggningar, förädlingsanläggningar, lager, anordningar, transportutrustning, odlingar, betesmarker, landskapselement och specialstödsavtalsområden utanför åker samt andra förutsättningar för beviljande och utbetalning av stöd. Inspektion får dock inte utföras i utrymmen som används för permanent boende.”

Vid tvärvillkorskontroller får inspektören inte gå in i en bostadsbyggnad ens för att granska handlingar om den övervakade förbjuder honom eller henne att gå in i bostaden. Om den övervakade ger inspektören tillstånd att komma in för att granska papperen, kan kontrollen utföras i bostadsbyggnaden.

I början av inspektionsbesöket och när man förvarnar om besöket ska inspektören presentera sig och berätta om inspektionens syfte. I samband med övervakningsbesöket ska inspektören visa upp övervakningspasset eller motsvarande för stödtagaren. I början av övervakningen ska inspektören dessutom berätta om de inspektions-/mätningsmetoder som används, kontrollresultatens inverkan på stödbetalningen samt om valet av inspektionsobjekt, ifall detta inte äventyrar genomförandet av inspektionen.

Under kontrollbesöket inspekteras kraven, och observationerna antecknas i den förhandsifyllda kontrollistan. Inspektören ska muntligt berätta om eventuella missförhållanden som observerats, och stödtagaren ska ha möjlighet att ställa frågor om sådant som är oklart. Som avslutning på övervakningsbesöket ska inspektören lämna ett meddelande till den gård som är föremål för övervakning. Av meddelandet framgår vilken inspektion som har utförts på gården och tidpunkten för inspektionen, vilken myndighet som utförde inspektionen samt myndighetens kontaktuppgifter. På blanketten ska dessutom uppges inspektörens namn, tjänsteställning, verksamhetsställe, telefonnummer och e-postadress.

Om den stödsökande har djurhållningsplatser som ska kontrolleras på flera RFV/NTM-centralers områden utförs kontrollen av det/den RFV/NTM-centralen i vars verksamhetsområde den sökandes driftscentrum är beläget. RFV/NTM-centralen kan begära handräckning av ett annat/ en annan RFV/NTM-centralen om den djurhållningsplats som ska kontrolleras ligger i området för ett annat/en annan RFV/NTM-centralen och det av praktiska skäl (avstånd) vore förnuftigt att be ett annat/en annan RFV/NTM-centralen utföra kontrollen. Detta kräver att bägge ger sitt samtycke och registrerar ärendet.

7.2 Kontrollista

Vid urvalskontrollen skriver inspektören ut en förifylld kontrollista från tillämpningen före kontrollbesöket. Rätt kontrollista väljs till exempel på basis av övervakningskörningen och lägenhetssignumet. På kontrollistan skrivs färdigt ut förifyllda uppgifter om bland annat de kravgrupper som ska övervakas. Vid behov kan inspektören lägga till nya kravgrupper, till exempel djurslag, på kontrollistan. Under gårdsbesöket antecknas en observation för vart och ett krav: i ordning/försummelse/gäller inte gården. Kontrollistan är bara avsedd att användas av inspektören och den skickas inte till jordbrukaren.

Vid **det egna urvalets** utvidgade övervakning registreras gården efter övervakningsbesöket på den egna urvalskörningen i Stödtillämpningen. Efter det kompletterar inspektören basuppgifterna om övervakningen och övergår till att spara övervakningsobservationerna. Från tillämpningen kan inspektören i förväg

skriva ut tomma kravgruppsförteckningar i vilka observationerna kan föras in i under övervakningsbesöket.

En kontrollista bildas inte vid försummelse som observerats på basis av dokument.

Gården registreras på en administrativ utvidgningskörning i tillämpningen. Efter det kompletterar inspektören basuppgifterna om övervakningen och övergår till att spara övervakningsobservationerna. I tillämpningen väljs orsaken till att övervakningen har utvidgats till en tvärvillkorsövervakning. Dessutom sparas uppgifter om den ursprungliga kontrollen.

Sparande av observationer: I tillämpningen måste man välja orsaken till att övervakningen utvidgas bland följande alternativ: Kontroll av livsmedelshygien/Djurskyddsinspektion/Annan kontroll utförd av myndigheten.

7.3 Inspektionsberättelse (RFV:s övervakningar)

Efter gårdsbesöket eller, i samband med administrativ utvidgning, på basis av dokumentkontrollen bildas i tillämpningen avslutningsvis en inspektionsberättelse av alla kontroller.

Som en del av inspektionsberättelsen sparas från fall till fall ett meddelande om ringa försummelse, ett meddelande om att 15 % påföljd uppnås samt bildandet av den slutliga påföljden. Dessa utgör en del av inspektionsberättelsen och behöver inte separat fogas till den. Till inspektionsberättelsen ska fogas en separat bilaga om hörande som ska skickas **till alla kontrollerade gårdar, också till sådana där allt är i ordning**. Bilagan för hörande ger jordbrukaren också möjlighet att skicka in tilläggsuppgifter om övervakningen, även om inga försummelse skulle ha observerats på gården. Om jordbrukaren så önskar kan han eller hon underteckna och skicka in bilagan om hörande eller ge sin utredning på önskat sätt. Underskriften fråntar inte jordbrukaren rätten att begära omprövning i ärendet.

Sparande av observationer: På fliken Kontrollobservationer i Stödtillämpningen öppnas vyn "Observationer av tvärvillkor". Härifrån öppnas kravgrupperna inklusive kraven. Varje krav sparas i överensstämmelse med uppgifterna "i ordning/försummelse/gäller inte övervakningsobjektet" som antecknats på kontrollistan. Information om hur sparandet framskrider ingår i tillämpningsanvisningen.

Tillvägagångssätten i fråga om olika övervakningsfall varierar enligt vilken övervakning det är frågan om, huruvida försummelse har observerats på gården och om prover för övervakning av främmande ämnen har tagits på gården:

Övervakningen av gården är i skick, prover har tagits / prover har inte tagits (a)

Om prover för övervakning av främmande ämnen har tagits på gården, inväntar länsveterinären analysresultaten av proverna och registrerar utifrån dem övervakningsobservationerna i Stödtillämpningen.

Alla övervakningsobservationer sparas och den färdiga inspektionsberättelsen verifieras, varvid den "låses" och kan användas av koordinatören efter det att koordineringen har öppnat. I detta sammanhang skickar RFV den färdiga inspektionsberättelsen till jordbrukaren **med elektronisk post**. Sändningsdatumet för inspektionsberättelsen sparas automatiskt på inspektionsberättelsens framsida. **Bilagan om hörande** ska sparas manuellt för sig som bilaga till inspektionsberättelsen med tanke på den elektroniska postningen. Den färdiga inspektionsberättelsen och bilagan om hörande arkiveras automatiskt i Stödtillämpningens elektroniska arkiv i samband med den elektroniska postningen. I bilagan om hörande som skickas till de gårdar som är i ordning är det inte nödvändigt att uppge lägenhetssignumet eller körningsnumret.

Konstaterad försummelse på gården, prover har tagits (b)

Om en försummelse har konstaterats på gården, hörs jordbrukaren så snart som möjligt efter övervakningen och registreringen av observationerna. Detta kan göras redan innan analysresultatet från provet för övervakning av främmande ämnen är känt. Handlingarna skickas **med brev** till jordbrukaren för hörande.

Det rekommenderas att man i bilagan om hörande uppger övervakningskörningens nummer och lägenhetssignumet.

I fältet "Muistiinpanot, ei yhteenvedolle" i tillämpningen sparas tidpunkten för när mellanskedets inspektionsberättelse skickas för hörande.

Övervakningsobservationerna sparas och kopior tas av mellanskedets inspektionsberättelse, bilagan om hörande samt andra nödvändiga handlingar.

På inspektionsberättelsens första sida ska inspektören dessutom manuellt anteckna datumet då hörandet skickades, så att jordbrukaren får veta det (jämför texten i bilagan om hörande där det hänvisas till framsidan). Denna inspektionsberättelse för mellanskedet, bilagan om hörande och andra eventuella nödvändiga handlingar som gäller tvärvillkoren måste sparas manuellt för sig i Stödtillämpningens elektroniska arkiv.

När tiden för hörande har gått ut sparas i fältet i fråga i Stödtillämpningen en uppgift om huruvida jordbrukaren skickat in en utredning och i så fall när, samt om

utredningen har påverkat påföljdsförslaget. En eventuell utredning som jordbrukaren gett in sparas i Stödtillämpningens elektroniska arkiv.

När RFV har fått analysresultatet sparar länsveterinären utifrån det övervakningsobservationerna i Stödtillämpningen och verifierar övervakningen.

Den färdiga inspektionsberättelsen skickas till jordbrukaren som elektronisk post utan bilagan om hörande. I samband med elektronisk postning arkiveras den färdiga inspektionsberättelsen automatiskt i Stödtillämpningens elektroniska arkiv.

Konstaterad försummelse på gården, prover har inte tagits (c)

Vid administrativa utvidgningar och egna utvidgade övervakningar kan man gå vidare som i punkt a. Det rekommenderas att man i bilagan om hörande uppger övervakningskörningens nummer och lägenhetssignumet. Inspektionsberättelsen och bilagan om hörande kan skickas med elektronisk postning. Sändningsdatumet för inspektionsberättelsen sparas automatiskt på inspektionsberättelsens framsida. När tiden för hörande har gått ut sparas i fältet i fråga i Stödtillämpningen en uppgift om huruvida jordbrukaren skickat in en utredning och i så fall när, samt om utredningen har påverkat påföljdsförslaget. En eventuell utredning som jordbrukaren gett in sparas i Stödtillämpningens elektroniska arkiv. Om jordbrukarens utredning inte ger skäl att ändra förslaget till påföljd, finns det inte nödvändigt att skicka inspektionsberättelsen på nytt.

Allmänt

När övervakningsobservationerna är sparade och verifierade flyttas övervakningen till koordinatören för behandling.

När fallet överförs till elektronisk postning ska man till först på sidan "Uppgifter om övervakningshändelsen" trycka på knappen "Underskrift och skicka sammandraget". Här väljs den som undertecknar inspektionsberättelsen och lämnar ytterligare information. Den som lämnar ytterligare information är vanligen också den som undertecknar.

Dokumentet som sparas manuellt i Stödtillämpningens elektroniska arkiv (inspektionsberättelsen, bilagan om hörande och jordbrukarens utredning) ska sparas i pdf-format.

Separata anvisningar (på finska) om sparandet i Stödtillämpningen samt om elektronisk postning och sparande i Stödtillämpningens elektroniska arkiv har meddelats och de hittas i Pikantti.

RFV sparar **handlingarna som uppgjorts om den substansövervakning** som utförs i samband med övervakningen av tvärvillkor i regionförvaltningsverkets arkiv enligt sina egna instruktioner (till exempel handlingarna om övervakning av främmande ämnen).

7.4 Inspektionsberättelse (NTM-centralernas övervakningar)

Vid NTM-centralernas övervakningar utgör avsnittet om hörande en del av inspektionsberättelsen i Stödtillämpningen. NTM-centralerna inväntar resultatet av foderprovet och sparar inspektionsberättelsen färdigt, varefter de skickar den för hörande. Vid fall av försummelse är tillvägagångssättet detsamma.

8 Allmänt om bedömning av försummelse

En normal försummelses omfattning, allvar och varaktighet bedöms och man ger ett förslag till påföljdsprocent för försummelsen (1 %, 3 % eller 5 %). Försummelsen kan också vara en ringa försummelse enligt systemet för tidig varning (0 %). Inspektören ska bedöma huruvida det är frågan om en uppsåtlig försummelse och kontrollera om försummelsen är upprepad eller i enlighet med systemet för tidig varning också retroaktiv. Alla försummelse beskrivs och påföljdsförslagen motiveras noggrant.

Inspektören ska bedöma situationen sådan den är vid kontrolltillfället. Om en situation beror på någon särskild orsak (till exempel ett kortvarigt avbrott i vattentillförseln på grund av reparation av vattenledningen) antecknas detta i tilläggsuppgifterna i Stödtillämpningen, och orsaken beaktas i mån av möjlighet som förmildrande faktor. Vid behov ska det utredas vad som är orsaken till undantagssituationen.

Om den observerade bristen är så obetydlig att den går att avhjälpa redan under kontrollbesöket, antecknas att kravet är i ordning. Se info om detta i de nedan nämnda övervakningsanvisningarna.

Den slutliga påföljdsprocenten blir klar först när alla övervakningar av tvärvillkor på gården är slutförda. Som en del av inspektionsberättelsen skickas det vid fall av försummelse ett meddelande till jordbrukaren om hur den slutliga påföljden bildas.

Anvisningar för bedömningen av försummelseernas omfattning, allvar och varaktighet för olika krav ges i följande sex övervakningsanvisningar:

Övervakning av tvärvillkor gällande produktion av livsmedel (animalieproduktion)

Övervakning av tvärvillkor gällande produktion av livsmedel (växtproduktion)

Övervakning av tvärvillkor gällande övervakning av djursjukdomar (på finska)

- lakttagande av TSE-krav vid handel på den inre marknaden och import samt export
- TSE-sjukdomar

Övervakning av tvärvillkor gällande djurens välbefinnande_(på finska)

- Nötkreatur, kalvar, svin, värphöns, får, getter, broilrar, hästar, ankor och gäss, kalkoner, strutsdjur, hjortar, bison, pälsdjur samt andra produktionsdjur

Bedömning av försummelser vid övervakning av tvärvillkor som gäller djurens välbefinnande (på finska)

Övervakning av primärproducenter av foder – inbegriper övervakning av tvärvillkor

Övervakningsanvisningarna finns på livsmedelsverket.fi, på myndighetswebbplatsen Pikantti.

8.1 Försummelsens omfattning, allvar och varaktighet (normal försummelse)

Normala försummelser kan bedömas med följande värden: 1, 3 och 5.

Vid bedömning av försummelsen används följande grunder:

1 = försummelsen är mindre än en normal försummelse

3 = försummelsen i regel (den påföljd som oftast ges)

5 = försummelsen är allvarligare än normalt

Vid bedömning av **omfattningen** bedömer man om överträdelsen har långtgående verkningar eller om de begränsas till den aktuella gården. När försummelsens **allvar** bedöms ska man betänka hur betydande följder överträdelsen har orsakat med hänsyn till de aktuella kraven och målen. För **varaktighetens** del granskas under en hur lång tid verkningarna av överträdelsen fortgår och vilka möjligheterna är att få dem att upphöra med rimliga medel. Definitionerna av omfattning, allvar och varaktighet ovan baserar sig på artikel 38 i EU-förordning 640/2014.

I sektor-anvisningarna för tvärvillkorsövervakning ges exempel på hur försummelsena kan bedömas. Exempelen i fråga är dock inga bindande riktlinjer.

Bedömningen av försummelsen ska motiveras tydligt och så detaljerat som möjligt. Jordbrukaren liksom NTM-centralens koordinator ska få vetskap om motiveringarna

för försummelsen. Därför ska alla omständigheter som gäller bedömningen framgå av **vederbörliga punkter i inspektionsberättelsen om tvärvillkorskontrollen och av tillämpningen**. Vid övervakningen är det väsentligt att anteckna till exempel följande uppgifter:

- Gårdens djurantal och hur många djur som berörs av försummelsen.
- Vilka uppgifter som saknas till exempel i bokföringen och i vilken omfattning.
- En noggrann utredning av inspektörens observationer av vilka omständigheter som påverkar bedömningen av försummelsen.
- Om jordbrukarens hörande har inverkat på förslaget till påföljdsprocent.

Sparande av observationer: Försummelseerna ska beskrivas och påföljderna motiveras i Stödtillämpningen i fältet för kravet i fråga.

8.2 Obetydlig försummelse enligt systemet för tidig varning (inkl. retroaktivitet)

En obetydlig försummelse (omfattning 0, allvar 0 och varaktighet 0) orsakar ingen stödpåföljd. En obetydlig försummelse kan tillämpas bara om försummelsen inte medför någon omedelbar fara för folkhälsa, växthälsa och djurhälsa, och om försummelsen är **obetydlig** med hänsyn till dess allvar, omfattning och varaktighet. Om jordbrukaren korrigerar en obetydlig försummelse under själva övervakningsbesöket, antecknar man "I ordning" för det krav det gäller.

Inspektören meddelar en tidsfrist för att avhjälpa en obetydlig försummelse. Datum för tidsfristen antecknas i Stödtillämpningen.

Enligt kommissionens tillsynsförordning 809/2014 är tidsfristen för korrigerande av en obetydlig försummelse högst fram till slutet av året efter upptäckten av försummelsen. Anvisningar för respektive krav om fastställandet av tidsfrist ges i anvisningarna för sektorkontrollen. Tidsfristen för korrigerande ska vara så kort som möjligt med beaktande av försummelsens karaktär.

Enligt kommissionens tolkning¹⁾ kan en obetydlig försummelse tillämpas också på sådana fall där en obetydlig försummelse inte längre går att avhjälpa. Då verifieras korrigerandet i samband med följande övervakning som utförs på gården. Om följande övervakning sker inom de två kalenderår som följer efter det första observationsåret, och jordbrukaren inte har korrigerat sin verksamhet med avseende på den tidigare observerade obetydliga försummelsen, får han eller hon en stödpåföljd för två olika år. Ett exempel på en sådan obetydlig försummelse är fördröjda anmälningar gällande ID-övervakning som inte kan korrigeras i efterhand om anmälningarna till registret ursprungligen gjordes för sent. I ett sådant fall av obetydlig försummelse ska jordbrukaren framöver göra registeranmälningarna i tid

varvid han eller hon undgår stödpåföljder vid följande kontroll. Från och med 2017 kan ett så kallat mänskligt misstag tillämpas vid bedömningen av fördröjda anmälningar om märkning och registrering av djur. Se närmare i anvisningarna om ID-övervakning. Mänskligt misstag tillämpas tills vidare inte inom några andra övervakningar.

1) referensen för kommissionens dokument: Ares(2014)4223804 - 16/12/2014

Från och med 2017 kan man vid bedömningen av dröjsmål med anmälningar som rör märkning och registrering av djur tillämpa ett så kallat mänskligt misstag. Se närmare i anvisningarna om ID-övervakning. Tills vidare tillämpas mänskligt misstag inte i fråga om några andra övervakningar.

Om en obetydlig försummelse har observerats på gården år n och det under övervakningsåret eller de två år som följer på övervakningsåret utförs en kontroll på gården där man konstaterar att jordbrukaren inte har korrigerat sin obetydliga försummelse inom utsatt tid, får jordbrukaren en stödpåföljd som **retroaktiv** (1 %) för det ursprungliga observationsåret n och som **upprepad** (minst 3 x 1%) för det egentliga observationsåret. Stödpåföljden påförs som upprepad också när bägge observationerna har konstaterats samma år **och jordbrukaren inte har korrigerat den obetydliga försummelsen inom given tidsfrist**. Stödpåföljden för den obetydliga försummelsen för året i fråga är då 3 %.

Om en obetydlig försummelse upprepas registreras försummelsen som upprepad i tillämpningen. Övervakningsårets försummelse bedöms på normalt sätt: för omfattning, allvar och varaktighet ges värdena 1, 3 eller 5. Dessutom sätts ett kryss för retroaktivitet.

NTM-centralens koordinator sköter om att stödpåföljden för det första observationsåret blir 1 %.

Tillämpandet av obetydlig försummelse inom systemet för tidig varning:

Utgångsläge

År n konstaterades en obetydlig försummelse (0) på gården, vilket ledde till att ett brev om tidig varning skickades till gården. År n+1 utfördes en ny kontroll på gården. Vid kontrollen gjordes nedan nämnda observationer i fråga om det samma kravet som år n.

- Försummelsen har korrigerats inom utsatt tid → I ordning
- Försummelsen hade inte korrigerats inom utsatt tid
→ Retroaktivitet: Ja
(= 1 % för år n, som NTM-centralen sköter om, och minst 3 % för år n+1).

- Den obetydliga försummelsen har korrigerats inom utsatt tid. Samma obetydliga försummelse observeras på nytt inom tre kalenderår från den första observationen → tidig varning kan inte ges, utan man ger en 1 % påföljd.
Obs! En tidig varning kan ges på nytt för samma försummelse, om tidig varning inte har getts under de tre föregående kalenderåren.
- Försummelsen hade inte korrigerats inom utsatt tid och den nya observationen är **allvarligare än år n**
→ Retroaktivitet: Ja
→ För år n är stödpåföljden 1 %, som NTM-centralen sköter om, och för n+1 3 x 3 % eller 3x 5 %.

8.3 Upprepad försummelse

Inspektören ska bedöma om samma försummelse har observerats fler än en gång under tre kalenderår (övervakningsåret och de två föregående åren). Upprepningen ska bedömas för vart och ett krav och man ska kontrollera överensstämmelsen mellan kraven under olika år, eftersom kravet eller numreringen av det kan ha ändrats mellan övervakningsåren. I regel adderas påföljdsprocenterna för upprepade försummelser. Det finns ändå ett undantag från denna regel, om samma försummelser av samma krav upprepas under samma år.

Exempel:

Försummelse/Krav/År	År n (normal försummelse)	År n+1 (upprepade försummelse)	Beräkning av upprepade påföljd år n+1
Försummelse av krav X	Påföljd 3 %	Påföljd 3 x 3 % → 9 %	Försummelsen av krav X upprepas år n+1 (9 %). Också försummelsen av krav Y upprepas år n+1 (3 %). Procenttalen för upprepning räknas inte samman, utan försummelserna betraktas som en enda försummelse. Som påföljd fastställs den högre påföljdsprocenten (9 %).
Försummelse av krav Y	Påföljd 1 %	Påföljd 3 x 1 % → 3 %	

Sparande av observationer: I Stödtillämpningen finns länken 'Tidigare försummelser' under den övervakade gårdens vy Allmänna uppgifter. Via denna länk kommer man åt att granska gårdens tidigare försummelser.

Upprepning kan tillämpas bara när stöntagaren har underrättats om tidigare försummelse av tvärvillkor och har haft möjlighet att korrigera den tidigare försummelsen.

Jordbrukaren anses bli underrättad om försummelsen när RFV eller NTM har skickat en inspektionsberättelse för hörande till honom eller henne. Vid djurövervakningen har det funnits fall där man **ännu inte har hunnit meddela om den första övervakningsobservationen, och/eller jordbrukaren inte anses ha haft tillräckligt med tid att korrigera en tidigare försummelse av tvärvillkor**, förrän gården redan andra gången är föremål för övervakning. Om det i den ovan nämnda situationen finns en försummelse av samma krav vid bägge kontrollerna, **bedöms det senare fallet som en normal försummelse** och inte som en upprepad.

Om en försummelse observeras upprepade gånger under tre kalenderår, men gården/djuren har bytt ägare under den aktuella perioden till exempel på grund av generationsväxling, är det i allmänhet inte fråga om upprepning.

Det är i regel en upprepning när en försummelse observeras inom samma krav fler än en gång under tre kalenderår.

Exempel: Den första observationen av försummelsen görs 5.10.2018. Den andra observationen av att samma övervakningskrav har försummats görs 2.7.2021. Det är inte frågan om en upprepning eftersom samma försummelse inte har upprepats under tre på varandra följande kalenderår. Om den andra observationen av försummelsen hade gjorts senast 31.12.2020, hade försummelsen varit upprepad.

Till exempel vid övervakning av foderhygien ("Avfall, farliga ämnen, kemikalier, utsäde och foderläkemedel har lagrats och behandlats korrekt, avskilt från foder och djurhållningsplatser") tolkas som upprepning en situation där det till först har konstaterats att avfall inte har lagrats korrekt och följande år hänför sig samma försummelse till lagring av kemikalier. På motsvarande sätt, vid övervakning av djurens välbefinnande ("Foder och dricksvatten hålls rena") tolkas som upprepning en situation där man under övervakningsåret har observerat en försummelse i fråga om fodrets renhet och året innan i fråga om dricksvattnets renhet.

En upprepad försummelse bedöms alltid enligt anvisningarna för det berörda övervakningsåret. Datasystemet multiplicerar värdet på den försummelse som getts

för kravet ("upprepningsvärdet") med tre i enlighet med beräkningsreglerna för upprepning.

Beräkning av upprepning

- år n försummelse 1 %
- år n+1 1. upprepningen $3 \times 1 \% \rightarrow 3 \%$
(Om förseelsen är allvarigare än 1 kan påföljden vara $3 \times 3 \%$ eller $3 \times 5 \%$)
- år n+2 2. upprepningen $3 \times 3 \% \rightarrow 9 \%$, när 1. upprepningen var 3 %
- år n+3 3. upprepningen $3 \times 9 \% \rightarrow 27 \%$, men begränsas till 15 %
- När det gäller den andra upprepningen eller fler multipliceras alltid den föregående påföljdsprocenten som getts för upprepning med tre.

Om man i fråga om upprepade försummelser når upp till taket 15 % får jordbrukaren ett meddelande där det sägs att om samma överträdelser observeras ännu en gång anses försummelsen vara uppsåtlig, varvid påföljdsprocenten är 15 % -100 %.

Påföljden av upprepning kan således vara högst 15 %.

Om det i fråga om två eller flera krav upptäcks upprepade försummelser räknas alla upprepade försummelser ihop. Till procenttalet för upprepade försummelser fogas det högsta procenttalet för en normal försummelse (1 % / 3 % / 5 %). Se undantag ovan och i kapitel 9 om samma försummelser upprepas samma år.

8.4 Uppsåtlig försummelse

Jordbrukarens försummelse kan bestämmas vara uppsåtlig antingen direkt utan tidigare bedömningar av tvärvillkor eller till följd av upprepade försummelser (se 8.3)

En försummelse kan betraktas som uppsåtlig när stödtagaren bryter mot bestämmelserna om tvärvillkor så att hans eller hennes avsikt är att inte följa tvärvillkorsbestämmelserna genom aningen aktiv handling eller medveten underlåtenhet.

Vid bedömningen av om en försummelse är uppsåtlig ska man beakta EU-domstolens fall (pdf) C-396/12

Enligt EU-domstolen ska begreppet uppsåtlig överträdelse tolkas så att överträdelse av bestämmelserna om tvärvillkor som begås av en stödmottagare som har för avsikt att uppnå en överträdelse av dessa bestämmelser, eller som inte har för avsikt att uppnå någon sådan överträdelse men som ändå godtar att bestämmelserna eventuellt överträds.

Inspektören ska bedöma om försummelsen har varit uppsåtlig. Om det av **grundade skäl** är svårt för inspektören att få reda på om nivån "avsiktlighet" eller "godtar att bestämmelserna eventuellt överträds" har överskridits bedömer inspektören att överträdelsen är en oavsiktlig försummelse. I oklara fall väljs det för stödtagaren lindrigare alternativet. Det att jordbrukaren inte känner till lagstiftningen befriar honom inte från skyldigheten att iaktta den.

Om försummelsen har varit uppsåtlig sätter man ett kryss för Uppsåtlig i tillämpningen och antecknar påföljdsprocenten. I motiveringsfältet beskrivs försummelsen noggrant och uppsåtligheten samt förslaget till påföljd motiveras.

I uppsåtliga fall är avdraget i regel 20 procent. Inspektören kan dock från fall till fall föreslå 15 % - 100 % som stödpåföljd. Vid synnerligen allvarliga försummelser kan jordbrukaren uteslutas från ett visst stödsystem för ett eller flera år.

Exempel på uppsåtliga försummelser har getts i anvisningarna för sektorkontroll.

8.5 Force majeure

När en försummelse bedöms ska man beakta jordbrukarens eventuella force majeure eller exceptionella omständigheter. Vid bedömning av force majeure kan bland annat långvarig arbetsoförmögenhet beaktas som förmildrande omständighet. Inget avdrag med anledning av tvärvillkoren görs om överträdelsen beror på force majeure eller exceptionella omständigheter. Som övervakningsresultat antecknas I ordning.

Jordbrukaren ska meddela skriftligt om force majeure och exceptionella omständigheter till den behöriga myndigheten (kommunens landsbygdsnäringsmyndighet) inom femton arbetsdagar från det att han eller hon observerat situationen eller kunnat meddela om saken. Kommunens landsbygdsnäringsmyndighet ska ha godkänt jordbrukarens meddelande före övervakningen för att force majeure ska kunna tillämpas vid övervakningen.

Om jordbrukaren åberopar force majeure måste uppgiften säkerställas hos kommunen. I vissa fall kan meddelandet ha kommit, men vid kommunen har man ännu inte hunnit behandla det. Om tidsfristen om 15 arbetsdagar för att ge in meddelandet ännu inte har gått ut vid kontrolltillfället, måste inspektören efter tidsfristens utgång säkerställa kommunens beslut i ärendet.

Vid fall av force majeure måste man ändå beakta att djurens skötsel måste tryggas och att djur inte får lämnas utan skötsel trots force majeure, utan då ska jordbrukaren ha skaffat utomstående hjälp.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1306/2013, artikel 2:
"Force majeure eller exceptionella omständigheter får i **synnerhet godkännas i följande fall:**

- a) Stödmottagarens död;
- b) Långvarig arbetsförmåga hos stödmottagaren;
- c) En allvarlig naturkatastrof som i stor omfattning påverkar jordbruksföretaget;
- d) Oavsiktlig förstörelse av byggnaderna för djur på jordbruksföretaget;
- e) En epizooti eller en växtsjukdom som drabbar hela eller en del av stödmottagarens djurbesättning respektive grödor;
- f) Expropriation av hela eller en stor del av jordbruksföretaget, om denna inte kunde förutses den dag då ansökan lämnades in"

Sparning av observationer: Försummelsen som berörs av force majeure antecknas vara i ordning. I fältet Tilläggsuppgifter i Stödtillämpningen antecknas en uppgift om force majeure.

9 Hörande och lämnande av ytterligare upplysningar

Till alla gårdar som ingick i kontrollen skickas en bilaga om hörande som en del av inspektionsberättelsen. Vid RFV:s övervakningar ska bilagan om hörande vid elektronisk postning separat läggas till manuellt som bilaga till inspektionsberättelsen. Den blir således inte automatiskt sparad som en del av inspektionsberättelsen.

Jordbrukaren hörs om både den inträffade försummelsen och den föreslagna sanktionen. Enligt förvaltningslagen (434/2003, särskilt paragraferna 34 §, 33 §, 36 § och 59 §) ska en part innan ett ärende avgörs ges tillfälle att framföra sin åsikt om ärendet och avge sin förklaring med anledning av sådana yrkanden och sådan utredning som kan inverka på hur ärendet kommer att avgöras. Jordbrukaren kan besvara hörandet, även om han eller hon inte har haft några försummelser alls.

Jordbrukaren ska ge in sin utredning inom tre veckor från datumet då inspektionsberättelsen skickades. Tidsfristen kan förlängas vid behov. Utredningen till hörandet riktas till RFV:s registratur/NTM-centralens inspektör. Om jordbrukaren inte ger in någon utredning är det inget hinder för att behandla ärendet.

Inspektionsberättelsen ska skickas vid fall av försummelse per brev för hörande kort efter övervakningsbesöket, även om resultatet av ett prov för övervakning av främmande ämnen ännu inte är klart.

Innan övervakningen kan markeras som slutförd i tillämpningen måste man vänta tills provresultaten har kommit och vid fall av försummelse att en eventuell utredning till brevet om hörande har inkommit.

Sparande av observationer: I fältet Anteckningar på fliken Uppgifter om övervakningshändelsen i tillämpningen sparas en uppgift om huruvida jordbrukaren har gett en utredning till hörandet och om utredningen har inverkat på förslaget till påföljd.

10 Tidtabellen för registrering av övervakningsresultaten

För att ha tillgång till aktuella uppgifter följer Livsmedelsverket med hur kontrollerna framskrider. Därför ska kontrollresultaten registreras så fort som möjligt efter gårdsbesöket. Om man konstaterat försummelse på en gård måste man ändå vänta tills utredningen till hörandet har inkommit eller tills fristen för hörandet löpt ut innan övervakningen registreras som slutförd. Resultaten från prov för övervakning av främmande ämnen och foderövervakning ska också vara klara innan övervakningen är klar.

När alla övervakningsuppgifter är sparade antecknas övervakningen som verifierad. Efter det är uppgifterna tillgängliga för NTM-centralens koordinator för uppgörandet av det slutliga övervakningsresultatet. Inspektören kan fortfarande öppna ett verifierat övervakningsfall och ändra registreringen, om koordinatörn ännu inte har koordinerat gårdens övervakningar. Om koordinatörn redan har låst fallet måste han eller hon kontaktas, om inspektören ännu behöver göra ändringar i övervakningen.

Enligt kommissionens tillsyns förordning 809/2014 ska inspektionsberättelserna upprättas inom en månad efter en inspektion på plats. Tiden kan dock förlängas till tre månader när till exempel kemiska analyser ingår i övervakningen. Inspektionsberättelserna ska vara tillgängliga för betalningsmyndigheten (NTM-centralen) inom en månad efter att de färdigställts, dvs. uppgifterna ska ha matats in i Stödtillämpningen. Alla kontroller ska ha gjorts under det aktuella övervakningsåret och **resultaten ska ha registrerats senast inom januari** året efter övervakningsåret. Man kan ibland få vänta längre på resultat av prov som tagits för analys av främmande ämnen eller foder, och i sådana grundade fall ska **resultaten ha registrerats senast före slutet av mars** året efter övervakningsåret.

10.1 Tidsfrister för insändande av handlingar¹

- Inspektionsberättelsen ska färdigställas inom 1 månad från kontrollen på plats (= registreras klart)
- Tidsfristen är 3 månader om det har tagits prov på gården
- Vid fall av försummelse ska inspektionsberättelsen skickas till stödtagaren (= hörande) inom 3 månader från kontroll på plats
- Kontrollen ska sparas färdigt och verifieras för koordinering inom 1 månad från det att protokollet färdigställdes
- Vid fall av försummelse ska kontrollen sparas färdigt och verifieras för koordinering inom 1 månad från det att tiden för hörande löpt ut.

Regionförvaltningsverken och NTM-centralerna ansvarar för sin del för att kraven på tvärvillkorskontroller uppfylls beträffande antal och kvalitet. Livsmedelsverket övervakar generellt hur kontrollen genomförs.

RFV och NTM-centralerna kan granska övervakningsresultat från QlikView-rapporteringsystemet. Rättigheter söks från Åtkomsthanteringen varifrån man också kommer till QlikView-systemet.

11 Kontrollen förhindras

Enligt artikel 25.1 i kommissionens kontrollförordning 809/2014 får kontroller på plats förhandsanmälas på villkor att detta inte påverkas kontrollernas syfte och gör dem mindre effektiva. I sådana fall där kontrollen förhandsanmälts, men jordbrukaren per telefon meddelar att man inte får besöka gården för utförande av tvärvillkorskontroll, ska jordbrukaren underrättas om att kommunen avslår stödansökan² ifall jordbrukaren sätter hinder i vägen för att kontrollen genomförs (1306/2013, artikel 59.7). Om jordbrukaren också efter detta motsätter sig kontrollen skickas ett brev om hörande till honom eller henne.

Om gården inte underrättas om inspektionen i förväg och jordbrukaren förhindrar den, ska han eller hon upplysas om följderna av förhindrandet. Dessutom hörs jordbrukaren skriftligt.

---

¹ Kommissionens förordning 809/2014, art. 72

² Stöd vilkas ansökningar förkastas: Av EU helt finansierade direktstöd (grundstöd, förgröningsstöd, bidrag för jordbruksgrödor, stöd till unga jordbrukare, bidrag för nötkreatur, bidrag för mjölkkor, får- och getbidrag), av EU delfinansierade stöd (miljöersättning, ersättning för ekologisk produktion, kompensationsersättning och ersättning för djurens välbefinnande).

Om utförandet av kontrollen förhindras, antecknas "övervakas inte" i tillämpningen och i fältet "Tilläggsuppgifter till stödsökanden" skriver man in att 1) Jordbrukaren har förhindrat kontrollen och 2) Jordbrukaren har hörts, och han eller hon har underrättats om att förhindrandet av kontrollen leder till att ett beslut om avslag på jordbrukarens stödansökningar kommer att fattas vid kommunen.

När en kontroll av tvärvillkor utförs på en gård samtidigt som substansövervakningen (till exempel djurskyddsinspektion enligt urval), går man till väga enligt anvisningarna för substansövervakning vid försök att förhindra övervakningen.

12 Kontrollhandlingarnas offentlighet

Inspektionsberättelser är i princip offentliga, om utlämnande av uppgifter som finns i inspektionsberättelsen inte äventyrar övervakningen eller dess syfte. Berättelsen blir offentlig efter att övervakningen har registrerats som slutförd och inspektören har undertecknat berättelsen.

En inspektionsberättelse kan enligt 24 § 1 mom. 15 punkten i offentlighetslagen (621/1999) vara sekretessbelagt, om utlämnandet av uppgifter ur protokollet skulle vara ägnat att åsamka den som har del i saken skada. Det är möjligt att också i ett sådant fall utlämna uppgifter ur protokollet av särskilt vägande skäl. Sekretessbestämmelser ingår också i annan lagstiftning (till exempel uppgifter om hälsotillstånd och andra uppgifter av känslig natur, uppgifter om brott) Ett övervakningsprotokoll kan med stöd av offentlighetslagen eller andra lagar vara helt eller delvis sekretessbelagda, varvid grunderna för hemlighållandet bör prövas från fall till fall. Myndigheten ska göra anteckningar om sekretess i handlingen, om handlingen är helt eller delvis sekretessbelagd.

13 Om jäv

NTM-centralerna och regionförvaltningsverken (RFV) har rätt att kontrollera tvärvillkor.

Vid utförandet av kontroller iakttas principerna för god förvaltning. En person får inte utföra övervakning eller vara närvarande vid övervakningen, om personen är jävrig (Lag 434/2003 27 § och 28 §). En tjänsteman ska vara oberoende och opartisk i sin verksamhet. Vid organiserandet av övervakningen på gårdar ska särskild uppmärksamhet fästas på att NTM-centralens och regionförvaltningsverkets inspektörer är ojäviga och oberoende. Övervakning får inte utföras av en person som arbetar till exempel som rådgivare inom "Systemet för jordbruksrådgivning" (Råd 2020) (EU:s förordning 1306/2013, art. 13).

Bilaga Urval för tvärvillkorskontroller

Författningsgrupp (SMR* 4, 5, 9, 11, 12, 13)

På de gårdar som tagits ut genom riskbaserat urval eller genom slumpmässigt urval utförs alla kontroller som är relevanta för djur enligt nedanstående tabell.

Gårdens djur:	Nötkreatur och kalvar			Svin	Broilrar, kalkoner	Varp- höns	Får	Getter	Andra produktions- djur
	Nötkreatur: Mjök- produktion	Nötkreatur: Kött- produktion	Kalvar						
Övervakningarna:									
Ämnen som är förbjudna för produktionsdjur	X	X	X	X	X				
Produktionshygien för animaliska livsmedel	X	X	X	X	X	X	X	X	X
TSE-krav vid import och export, TSE-sjukdomar	X	X	X				X	X	
Djurens välbefinnande	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Foder	X	X	X	X	X	X	X	X	X

*SMR= statutory management requirement (föreskrivna verksamhetskrav)

Urval för livsmedels- och foderhygien på växtproduktionsgårdar (SMR* 4)

NTM-centralerna övervakar hygienkraven för livsmedelsgrödor och foderväxter på de växtproduktionsgårdar som väljs ut från urvalen för åkerövervakning.

Läkemedelsrester och rester av växtskyddsmedel

Övervakas genom utvidgad övervakning om det påvisas att gårdens produkter innehåller sådana halter av veterinärmedicinska läkemedel eller rester av växtskyddsmedel som strider mot bestämmelserna.